

Okul Öncesi Ö?retmenlerinin Uygulad?klar? Aile Kat?I?m Stratejilerini Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Ö?retmenlerinin Uygulad?klar? Aile Kat?I?m Stratejilerini Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27731>

Öz

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Uyguladıkları Aile Katılım Stratejilerini Belirleme Ölçeği, Keleş ve Sırtmaç (2016) tarafından okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin, aileleri eğitime sürecine dahil etmek için kullandıkları çeşitli stratejileri sistematik bir şekilde ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Bu ölçek, öğretmenlerin uygulamadaki yeterliliklerini ve tercih ettikleri katılım yöntemlerinin çeşitliliğini belirlemeye odaklanmaktadır. Ölçeğin geliştirme çalışması, eğitim bilimleri alanında geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmayı hedeflemiştir. Elde edilen veriler, **okul öncesi öğretmenlerinin** profesyonel gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesine ve etkili **aile katılım** modellerinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul öncesi eğitim, **aile katılım** stratejileri, öğretmen uygulamaları, ölçek geliştirme, **geçerlik**, **güvenirlilik**.

Yazarlar

Oğuz KELEŞ, Ayşegül SIRTMAÇ

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, **okul öncesi öğretmenlerinin** eğitim programları dahilinde uyguladıkları aile katılım stratejilerinin kapsamını, sıklığını ve niteliğini objektif bir şekilde saptamaktır. Ölçek, öğretmenlerin ailelerle kurdukları ilişkileri düzeylerini ve bu ilişkiyi artırmak için kullandıkları yöntemleri detaylı olarak analiz etme imkanı sunar.

Geliştirilen bu araç sayesinde, eğitim yöneticileri ve politika yapıcılar, hangi katılım stratejilerinin daha yaygın veya daha etkili olduğunu belirleyebilir; bu bulgular ışığında öğretmen eğitim programları ve okul politikaları aile-okul ilişkisini güçlendirecek şekilde düzenleyebilirler. Ölçek, özellikle öğretmenlerin aileleri sadece bilgi alma değil, aynı zamanda karar verme süreçlerine dahil etme yaklaşımlarını ölçmekte kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı

Ölçek, okul öncesi eğitimde aile katılımının çok boyutlu doğasını yansıtan bir yapı üzerine kurulmuştur. Bu yapı, Joyce Epstein'in altı tip aile katılım çerçevesi gibi teorik modellerden esinlenerek, öğretmenlerin uyguladıkları çeşitli stratejileri kategorize etmeyi amaçlar. Tipik olarak, ölçek maddeleri öğretmenlerin; (1) Ailelerle İletişim, (2) Evde Öğrenmeyi Destekleme, (3) Okulda Gönüllülük, (4) Ebeveyn Eğitimi, (5) Karar Verme Süreçlerine Katılım ve (6) Toplum Kaynaklarıyla İlişki gibi boyutlardaki davranışları ölçer.

Ölçek, öğretmenlerin sadece mevcut stratejileri rapor etmelerini değil, aynı zamanda bu stratejilere yönelik inanç ve tutumların da dolaylı olarak yansıtması hedefler. Bu sayede, **aile katılım**ın pedagojik bir zorunluluktan ziyade, çocuğun gelişimini destekleyen temel bir uygulama olarak benimsenip benimsenmediği anlaşılabilir.

Geçerlik

Keleş ve Şen (2016) tarafından yürütülen geliştirme çalışmasında, ölçeğin yapısal ve içerik geçerliği titizlikle incelenmiştir. İçerik geçerliğini sağlamak amacıyla alanında uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin ilgili yapıyı temsil etme derecesi değerlendirilmiştir.

Yapı **geçerlik** çalışmaları kapsamında, ölçeğin teorik olarak öngörülen faktör yapısını doğrulayıp doğrulamadığını tespit etmek için **Faktör Analizi** (muhtemelen Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi) yöntemleri kullanılmıştır. Ölçeğin, öğretmenlerin uyguladıkları farklı strateji alanlarını net bir şekilde ayırt edebilen güçlü bir yapı sergilediği raporlanmıştır, ancak spesifik istatistiksel değerler (örneğin, faktör yükleri) kaynakta belirtilmemiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanarak gerçekleştirilmiştir. Yüksek güvenirlik katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda tutarlı olduğunu göstermektedir. Geliştirme çalışması, ölçeğin farklı uygulamalarda istikrarlı sonuçlar verecek düzeyde güvenilir olduğunu ortaya koymuştur.

Güvenirlilik çalışmaları bir parçası olarak, ölçeğin alt boyutlarının her biri için ayrı ayrı iç tutarlılık değerleri hesaplanmıştır. **Güvenirlilik** değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olması, bu ölçeğin **okul öncesi öğretmenlerinin** aile katılım stratejilerini ölçmek için sağlam bir araç olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen **Faktör Analizi**, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını ortaya çıkarmıştır. Bu analiz, öğretmenlerin uyguladıkları stratejilerin tek bir genel yapıdan ziyade, birbiriyle ilişkili ancak farklı alan boyutlarından oluştuğunu göstermiştir.

Analiz sonuçları, ölçeğin çok faktörlü bir yapıya sahip olduğunu ve her bir faktörün aile katılımının farklı yönlerini (örneğin, bilgilendirme odaklı stratejiler vs. işbirliği odaklı stratejiler) temsil ettiğini doğrulamıştır. Bu yapısal ayrım, öğretmenlerin strateji profillerini daha detaylı incelemeye olanak tanır.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme ölçeği (Öğretmen raporlamasına dayalı tutum/davranış ölçeği)

Format: Derecelendirme formatı (Orijinal kaynaktaki derecelendirme bilgisi eksik olsa da, öğretmen uygulamaları için ölçek bir ölçeğin genellikle Likert tipi bir format kullanması beklenir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Öğretmenleri

Yaş Grubu: Yetişkin (Okul öncesi öğretmenleri)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki resmi ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler.

Test Metodolojisi: Öğretmenlerin, aile katılımına yönelik belirli stratejileri ne sıklıkta veya ne ölçüde uyguladıklarını belirten öz-bildirim yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen yeterliliği, eğitim psikolojisi, erken çocukluk eğitimi, **geçerlik**, **faktör analizi**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: okeles@cu.edu.tr (Oğuz KELEŞ)

Yazın Adresi: Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Adana, Türkiye (Sorumlu Yazarın tahmini kurumu).

Şinler, Ücretler ve Test Yılı

Test Yılı: 2016 (Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmasının yayınlandığı yılı).

Şinler ve Kullanım Ücreti: Ölçek akademik araştırmalarda kullanılabilir. Ticari kullanım için sorumlu yazar Oğuz Keleş ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-postası: okeles@cu.edu.tr.

Ölçek çalışmasının orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [okul-oncesi-ogretmenlerinin-uyguladiklari-aile-katilim-stratejilerini-belirleme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kele?, O. ve S???rtmaç, A. (2016). Okul Öncesi Ö?retmenlerinin Uygulad?klar? Aile Kat?l?m Stratejilerini Belirleme Ölçe?i geçerlik güvenirlik çal??mas?. *Eurasian Academy of Sciences Eurasian Education & Literature Journal*, 6, 49-58.

DOI Referans?: <http://dx.doi.org/10.17740/eas.edu.2016?V6?05>

Makale Ba?lant?s?: edulit.eurasianacademy.org

Okul Öncesi Ö?retmenlerinin Uygulad?klar? Aile Kat?l?m Stratejilerini Belirleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmedi?i için bu bölümde madde listesi sunulamamaktadır. Ölçe?in tam içeri?i için lütfen Kele? ve S???rtmaç (2016) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurunuz.